PAŽYMA DĖL SKUNDO
PRIEŠ VALSTYBINĘ MOKESČIŲ INSPEKCIJĄ
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

2013-03-15 Nr.4D-2013/1-193
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – pareiškėja) skundą dėl pareigūnų galimo biurokratizmo ir (ar) piktnaudžiavimo.

Skunde nurodoma, kad pareiškėja 2012-09-06 siuntė „... DNSB 2011 metais atliktos revizijos aktą“, 2012-10-08 siuntė skundą su papildoma medžiaga. Pareiškėja teigia, kad Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pareigūnai neteikia jai informacijos, ar jos skundas tiriamas, kas nustatyta, ir t. t.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Skundo tyrimo metu, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 ir 20 straipsnių nuostatomis, Seimo kontrolierius Romas Valentukevičius kreipėsi į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininką Modestą Kaseliauską, prašydamas pateikti teisės aktais pagrįstus paaiškinimus dėl skunde išdėstytų aplinkybių bei turinčių reikšmės tyrimui dokumentų patvirtintas kopijas.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio nuostatomis, Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pareigūnų veiksmų

1. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau vadinama –VMI prie FM) viršininko pavaduotojas, atliekantis viršininko funkcijas, Artūras Klerauskas 2013-02-28 raštu Seimo kontrolieriui pateikė prašomą informaciją ir dokumentus:

1.1. Vilniaus apskrities valstybinėje mokesčių inspekcijoje (toliau vadinama – Vilniaus AVMI) 2012-09-10 buvo gautas ir Dokumentų tvarkymo informacinėje sistemoje (toliau vadinama – DTIS) užregistruotas X 2012-09-06 skundas dėl ...-osios daugiabučio namo savininkų bendrijos (toliau vadinama – DNSB), juridinio asmens kodas ... .

1.2. Vilniaus AVMI Kontrolės departamento direktorius, atliekantis viršininko funkcijas, Marius Žemgulis, atsižvelgdamas į centralizuotą audito funkciją apjungus vietos mokesčių administratoriaus ir centrinio mokesčių administratoriaus veiklą, 2012-09-11 rezoliucija pavedė valstybės tarnautojui Romualdui Jasėnui persiųsti pareiškėjos skundą VMI prie FM Atrankos ir paramos auditui departamentui (toliau vadinama – APAD) ir informuoti pareiškėją apie skundo nagrinėjimą.

1.3. Vilniaus AVMI 2012-09-14 raštu Nr. (4.25)-46-19888 persiuntė skundą VMI prie FM, ir 2012-09-14 raštu Nr. (4.25)-46-19886 pareiškėjai pateikė išsamų paaiškinimą dėl jos skundo turinio ir Valstybinės mokesčių inspekcijos kompetencijos.

1.4. VMI prie FM gavus Vilniaus AVMI persiųstą pareiškėjos skundą, jo nagrinėjimas buvo pavestas VMI prie FM APAD II skyriaus Atrankos poskyrio vyriausiajai specialistei Danguolei Umbrasaitei (toliau vadinama – už skundo nagrinėjimą atsakingas darbuotojas).

1.5. Pareiškėja 2012-10-08 Vilniaus AVMI pateikė papildomą informaciją dėl DNSB.

Pareiškėjos skundas buvo registruotas Valstybinės mokesčių inspekcijos Jungtiniame dokumentų registre, todėl be papildomų lydimųjų raštų perduotas nagrinėti VMI prie FM atsakingai darbuotojai. Už skundo nagrinėjimą atsakinga darbuotoja, įvertinusi pareiškėjos pateiktą papildomą informaciją ir remdamasi Konsoliduoto mokesčių mokėtojų mokestinių prievolių vykdymo ir mokesčių surinkimo užtikrinimo 2012 metų priemonių plano, patvirtinto Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-443, 2.5.1 punkto rizika, 2012-10-17 išvadoje rekomendavo atlikti DNSB operatyvų patikrinimą. Ši informacija buvo perduota Vilniaus AVMI 2012-10-25 raštu Nr. (13.3-38-2)-RAP-2578. Atsakymas pareiškėjai išsiųstas 2012-10-18 raštu Nr. (13.4-38-2)-R-8690.

1.6. Vilniaus AVMI 2013-02-11 atliko DNSB operatyvų patikrinimą.

2. Iš skundo tyrimui pateiktos informacijos matyti, kad į pareiškėjos skundus VMI prie FM atsakė vadovaudamasi galiojančiais teisės aktais, t. y. laiku, pareiškėjai išaiškinta atsakymų apskundimo tvarka.

3. Teisiniai santykiai tarp mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo dėl informacijos pateikimo reglamentuojami Mokesčių administravimo įstatymo (toliau vadinama – MAĮ) 38 ir 39 straipsnių.

Vadovaujantis MAĮ 38 str. 1 d., informaciją apie mokesčių mokėtojus mokesčių administratorius turi laikyti paslaptyje ir gali paskleisti tik įstatymų nustatytais atvejais.

Pagal MAĮ 39 str. 1 d. 4 p., mokesčių administratorius informaciją apie mokesčių mokėtoją gali pateikti teismams, teisėsaugos, kitoms valstybės įstaigoms bei institucijoms ir kitiems asmenims įstatymų nustatytais atvejais, kai tai būtina jų funkcijoms atlikti. To paties straipsnio 1 d. 9 p. nustato, kad informacija gali būti pateikta ir kitiems asmenims, kai mokesčių mokėtojas raštu prašo arba sutinka (neprieštarauja), kad informacija apie jį būtų paskleista.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas byloje *Nr. 1 9/04* 2005 m. rugsėjo 19 d. konstatavo, kad įstatymų leidėjas pagal *Konstituciją* turi pareigą santykius, susijusius su informacijos ieškojimu, gavimu ir skleidimu, įstatymais reguliuoti taip, kad, viena vertus, būtų užtikrinta viena iš prigimtinių žmogaus laisvių – informacijos laisvė ir kad, kita vertus, įgyvendinant informacijos laisvę nebūtų pažeidžiamos konstitucinės vertybės, kad jos būtų apsaugotos ir apgintos.

Pagal *Konstituciją* negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuriuo įstatymais įtvirtinant informacijos laisvės įgyvendinimo garantijas būtų sudaromos prielaidos pažeisti kitas konstitucines vertybes, jų pusiausvyrą. Laisvė ieškoti, gauti ir skleisti informaciją nėra absoliuti (Konstitucinio Teismo 1995 m. balandžio 20 d., 1996 m. gruodžio 19 d., 2002 m. spalio 23 d., 2004 m sausio 26 d. nutarimai).

Iš skundo tyrimui pateiktos informacijos matyti, kad prašoma informacija pareiškėjai nebuvo pateikta vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, kurie įpareigoja mokesčių administratorių laikyti paslaptyje informaciją apie mokesčių mokėtojus.

Seimo kontrolierius neturi įgaliojimų įpareigoti Valstybinę mokesčių inspekciją teikti pareiškėjos prašomą informaciją.

4. Seimo kontrolieriaus nuomone, pareiškėjos skundus VMI prie FM išnagrinėjo, jai pateikė išsamius atsakymus, nepažeidžiant asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimų, taip pat įstatymų saugomų valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų paslapčių apsaugos reikalavimų ir laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų.

Pareigūnų veiksmuose biurokratizmo nenustatyta.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia X skundą atmesti.

Seimo kontrolierius Romas Valentukevičius

Audronė Blinkevičienė, 8 706 65112